

Міністерство освіти і науки України
**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ
ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

04074. Київ, Вишгородська, 19 Тел. 430-02-60, 430-43-90 e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«17» серпня 2017 р. №
На № _____ від _____

**Інформаційна довідка про досягнення учнівської
молоді у міжнародних конкурсах та програмах, в яких Національний
еколого-натуралістичний центр МОН України пройшов афіліацію
протягом 2017 року**

НЕНЦ здійснює активну діяльність щодо створення системи пошуку підтримки обдарованої молоді та розвитку дослідницько-експериментального напрямку еколого-натуралістичного профілю в позашкільній освіті.

З метою залучення обдарованої учнівської молоді в галузі природничих наук до участі у міжнародних заходах протягом 2017 року педагогічним колективом Національного еколого-натуралістичного центру проведена потужна робота щодо підготовки та організації участі українських команд у фіналах восьми міжнародних конкурсів та одній міжнародній програмі (Міжнародна науково-освітня програми GLOBE).

З метою підготовки українських команд для участі у фіналах міжнародних конкурсів на базі НЕНЦ була організована Всеукраїнська школа з підготовки учасників міжнародних конкурсів.

Такий підхід підготовки команд до участі у конкурсах, вагомість одержаних результатів отримали високу оцінку членів журі міжнародних конкурсів. І як результат, перемоги у фіналах міжнародних конкурсів. А саме:

Міжнародний конкурс

«Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття»

З метою інформування суспільства про необхідність збереження біологічного різноманіття та про те, як до нього ставилися наші предки Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді Міністерства освіти і науки України, Громадською організацією «Екологічний клуб «Еремурус» та Бюро з питань екології УГКЦ, у 2016-2017 н. р. був проведений Національний етап Міжнародного конкурсу «Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття».

Мета Конкурсу: пропаганда ідей сталого розвитку з опорою на краєзнавчі звичаї і традиції щодо збереження та відновлення біологічного різноманіття народів, що населяли територію України, Болгарії і Молдови.

Конкурс відбувався за такими номінаціями:

1. Традиційні форми сталого використання біоресурсів
2. Обряди і свята, повір'я, пов'язані з окремими видами рослин і тварин.
3. Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту, одягу і приміщень.

Учасниками конкурсу є учні 7-11(12) класів, вихованці професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів віком від 12 до 18 років включно, які проживають в Україні / Болгарії / Молдові / та представники діаспор в інших країнах.

Переможцями Міжнародного етапу конкурсу стали усі 4 учасники цього етапу з України:

Номінація 1. «Традиційні форми сталого використання біоресурсів»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

III місце

Кушнір Валерія, учениця 9 класу ліцею №3 м. Чернівці, вихованка гуртка «Юні екологи» Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді з роботою «Живі символи Буковини».

Керівник: Фарбатюк Олена Сергівна, керівник гуртка «Юні екологи» Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді.

Номінація 2. Обряди і свята, повір'я, пов'язані з окремими видами рослин і тварин.

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Махиня Надія, Олійник Софія, Шумейко Дарина, учні 7 класу Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області, з роботою: «Гарбузець, гарбузяка, гарбузище: гарбуз в українському фольклорі та обрядах».

Керівники: Бедрик Л. І., вчитель української мови та української літератури, Баран Л. В., вчитель географії Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області

Номінація 3. «Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту, одягу і приміщень»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Зеленько Анастасія, учениця 9 класу Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області, з роботою: «Образ маку і українському декоративно-ужитковому мистецтві».

Керівник: Андрієвська Любов Миколаївна, вчитель образотворчого мистецтва Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області.

Вікова категорія учасників: учні 10-11 класів

II місце

Бугай Іванна, вихованка гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області, з роботою: «Рослинні і тваринні символи у писанкарстві як відображення етапів формування людської свідомості».

Керівник: Розумнюк Антоніна Анатоліївна, керівник гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області

X Міжнародний конкурс еколого-валеологічної спрямованості «Вода – джерело життя»

Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді Міністерства освіти і науки України з січня по березень 2017 року був проведений Національний етап Міжнародного конкурсу «Вода – джерело життя». За його підсумками у березні 2017 р. до Польщі на Міжнародний етап було відправлено 75 робіт переможців, що посіли перші місця у 8 номінаціях.

Конкурс проводився у співпраці з Департаментом охорони здоров'я та соціальних справ Міського управління Вроцлава (Польща) під егідою Вроцлавського Природничого Університету з січня по травень 2017 року. Його мета - пропаганда та провадження здорового способу життя, виховання гармонійно розвиненої особистості.

Важливою особливістю конкурсу стало залучення до участі дітей дошкільного (5-6 років) та молодшого шкільного віку (1-3 класи), що є важливою складовою неперервної екологічної освіти та виховання дитини, гармонізації її світосприйняття в єдності з природою.

Із 75 робіт, що зайняли I місця в Національному етапі конкурсу «Вода – джерело життя», 31 – стали переможцями Міжнародного етапу та нагородженні дипломами та цінними призами:

Номінація 1. Оповідання з діалогом "Розмова з краплею води"

I місце – 1 учень

II місце - 1 учень

III місце -1 учень

Відзнака - 1 учень

Номінація 2. "Пейзаж з водою на тлі"

I місце – 1 учень

II місце -1 учень

III місце -1 учень

Номінація 3. Символ води в скульптурі (H₂O)

II місце - – 1 учень

III місце – 1 учень

Відзнака - – 1 учень

Номінація 4. Мультимедійна презентація "Природні водойми моєї місцевості та їх важливість дл ямісцевої громади"

I місце – 1 учень
II місце - 1 учень
Відзнака - 1 учень

Номінація 5. Вода – це здоров'я (моя етикетка на пляшці)

I місце – 1 учень
II місце - 1 учень
III місце -1 учень

Номінація 6. "Крапля води в об'єктиві" (природний стан води)

I місце – 1 учень
II місце - 2 учня
III місце -1 учень

Номінація 7. Вірш «Розмова з краплею води»

I місце –1 учень
II місце -1 учень
Відзнака - 1 учень

Номінація 8. Художня робота "Життя в воді" учасники 5-6 років:

I місце – 1 учень
III місце -1 учень
Відзнака - 1 учень

учні I-III класів:

I місце – 3 учня
II місце - 1 учень
III місце -1 учень

**Міжнародний конкурс науково-технічної творчості для школярів
Intel ISEF**

«Intel-Еко Україна» - це національний етап всесвітньо відомого **Міжнародного конкурсу науково-технічної творчості для школярів Intel ISEF** (International Science and Engineering Fair). З 2008 року Національний еколого-натуралістичний центр є афілійованою організацією, яка проводить відбір та організацію участі команди від України. Кожного року близько 200 учнів та студентів перших курсів з усієї України представляють власні дослідницькі проекти. Щороку ця кількість зростає. Учасники представляють свої роботи у 17 категоріях:

- Зоологія;
- Соціологія;
- Біохімія;
- Клітинна і молекулярна біологія;
- Хімія;
- Інформатика;
- Науки про Землю;

- Інженерія: електрика і механіка;
- Інженерія: матеріали і біоінженерія;
- Енергія і транспорт;
- Управління навколишнім середовищем;
- Екологія та науки про середовище;
- Математика;
- Медицина;
- Мікробіологія;
- Фізика і астрономія;
- Ботаніка.

Фінал національного відбору на конкурс Intel ISEF – це велика подія, яку відвідують науковці, представники бізнесу, громадських організацій та благодійних фондів та ЗМІ. З усіх представлених робіт висококваліфіковане журі обирає три найкращі, автори яких отримують право представляти Україну на міжнародному фіналі конкурсу, який щороку проходить у різних містах Сполучених Штатів Америки. Це унікальна можливість для молоді талановитої молоді відвідати один з найпрестижніших конкурсів у світі. У цьому році фінал Міжнародного конкурсу Intel ISEF відбувся з 14 до 19 травня 2017 р. у м. Лос-Анджелес (штат Каліфорнія, США).

Склад української команди:

1. Лівочка Анастасія Павлівна, учениця 11 класу Львівського технологічного ліцею.
2. Коваленко Ксенія Вадимівна, учениця 10 класу Комунального закладу освіти "Хіміко-екологічний ліцей" м. Дніпро
3. Самсонов Ілля Васильович, учень 10 класу Комунального закладу освіти "Хіміко-екологічний ліцей" м. Дніпро.

XXI Білоруська конференція учнів

XXI Білоруська конференція-конкурс робіт учнів дослідницького характеру з астрономії, біології, інформатики, математики, фізики і хімії була проведена з 24 по 26 лютого 2017 року у м. Мінськ під егідою Міністерства освіти Республіки Білорусь на базі Мінського державного обласного ліцею та за підтримки Білоруського державного університету.

Організатори Конференції ставлять перед собою завдання популяризувати дослідницьку роботу учнів, так як вона розвиває ті риси та здібності, які необхідні майбутнім вченим в їх професійній діяльності: широкий науковий кругозір, високу інтелектуальну культуру, здатність концентруватися на вирішенні складних завдань протягом тривалого періоду часу, вміння уявити і захистити свої результати. У цьому конкурсі традиційно беруть участь школярі Білорусі, Росії та України.

У XXI Білоруській конференції взяли участь **154 учасника**. Україну представляли сім школярів, переможці заочного відбіркового етапу, який провів Національний еколого-натуралістичний центр МОН України. Делегацію очолював доктор технічних наук, професор ВОЛЗ Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова І.В. Троцишин.

За результатами XXI Білоруської конференції: із семи делегатів п'ять отримали призові нагороди.

Отже, українська команда в цьому році показала такі результати:

I місце:

Абражевич Поліна Артурівна, учениця 11 класу спеціалізованої школи №3 м. Києва, вихованка Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді. Категорія «Біологія». Тема роботи: «Перші відомості про панцирних кліщів (Acariiformes, Oribatida) ботанічного заказника «Романівське болото». Секція «Біологія»

II місце:

Командний проект:

Чорній Валерія Володимирівна та Чорній Вікторія Володимирівна, учениці 10 класу Іллічівської гімназії №1 Чорноморської міської ради Одеської області. Категорія «Біологія». Тема роботи: «Генетична характеристика та вивчення проявів патогенності штамів *Erwinia carotovora*». Секція «Біологія»

III місце

Іваніченко Олександр Олександрович, учень 9 класу Одеського навчально-виховного комплексу № 49 «Спеціалізована школа загальноосвітня школа I-III ступенів» Одеської міської ради Одеської області. Категорія «Інформатика». Тема роботи: «Біонічна модель термодинаміки квітки плодового дерева – програма «BIONA-1». Секція: «Біологія»

Заохочувальні призи:

Калюжний Леонід Валерійович, учень 11 класу Одеського навчально-виховного комплексу № 49 «Спеціалізована школа - загальноосвітня школа I-III ступенів» Одеської міської ради Одеської області. Категорія «Інформатика». Тема роботи: «Стилістичний контент-аналізатор текстів – програма «TEST_Det». Секція «Інформатики»

Перелигіна Софія Олександрівна, учениця 10 класу Шосткинського НВК: спеціалізована школа I-II ступенів-ліцей м. Шостка Сумської області. Категорія: «Фізика». Тема роботи: «Сонячний колектор "Sunlight". Секція «Фізика».

Міжнародний конкурс [I-SWEEEP](#) - 2017

I – SWEEEP 2017 це 700 висококваліфікованих проектів із понад 60 країн, які були представлені в конференц-центрі Джорджа Р. Брауна (м. Х'юстон (штат Техас, США) протягом одного тижня з 3 по 8 травня 2017 року.

З 2009 р. Україна виступає повноправною країною-учасницею I-SWEEEP, після афіліації національного етапу. Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді виступає у ролі організатора національного етапу в Україні.

Переможець національного етапу конкурсу I-SWEEEP, який проходив у м. Києві з 31 січня по 3 лютого цього року (організатор: Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України) виборола право представляти Україну на всесвітньому науковому конкурсі.

Склад української команди:

Малкіна Катерина Олександрівна, учениця 10 класу, Комунального закладу "Маріупольський технічний ліцей" Маріупольської міської ради Донецької області, Донецька область; тема проекту: "Новий метод біогенної утилізації HDPE"".

Переможець національного етапу конкурсу отримала грошову допомогу від Президентського фонду Леоніда Кучми «Україна».

За результатами Міжнародного конкурсу I – SWEEEP: друге місце та срібна медаль – Малкіна Катерина Олександрівна.

Міжнародний конкурс екологічних проектів учнів [GENIUS Olympiad 2017](#)

12-17 червня 2017 року в м. Освіго (Штат Нью-Йорк, США) відбувся [IV Міжнародний конкурс екологічних проектів GENIUS Olympiad 2016](#). На цьому конкурсі свої проекти в 5 категоріях (Наука, Мистецтво, Музика, Письменництво, Дизайн та Бізнес) представили 850 учнів з 65 країн світу та 40 штатів США. Цього року Україну на цьому представницькому конкурсі представляли переможці національного етапу конкурсу екологічних проектів GENIUS, який проходив у м. Києві з 30 січня по 3 лютого цього року (організатор: Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України), а саме:

Бутенко Євген Сергійович, учень 11 класу, Загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9 м. Києва; тема проекту: "Розробка способу ранньої діагностики лейкемії і критеріїв оцінки ефективності результатів її лікування".

Іванченко Микола Володимирович, учень 11 класу, Загальноосвітньої школи I-III ступенів №225 м. Києва, тема проекту: "Адсорбент для нафти та нафтопродуктів у середовищі води та підвищеної вологості на основі гідрофобізованого перліту".

По результатам захисту перед високоповажним професійним науковим журі Іванченко Микола Володимирович, **виборов I місце та Золоту Медаль, четверте місце - Бутенко Євген.**

Міжнародний конкурс «INFOMATRIX – 2017»

Україна прийняла участь у Міжнародному конкурсі комп'ютерних проектів серед учнівської та студентської молоді «INFOMATRIX -2017», який проходив у Бухаресті (Румунія) в період з 27 квітня по 1 травня 2017 р.

Починаючи з 2010 р. Україна виступає повноправною країною-учасницею INFOMATRIX, після проведення національного етапу. Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді (НЕНЦ) Міністерства освіти і науки України виступає у якості організатора національного етапу в Україні.

INFOMATRIX – це міжнародний конкурс комп'ютерних проектів.

Змагання проводились у 5 категоріях: програмування; інформаційна інженерія; робототехніка; комп'ютерне мистецтво; короткометражний фільм.

В конкурсі приймали участь з 572 учасників із 45 країн із 367 проектами на міжнародному фіналі.

У фіналі Міжнародного конкурсу INFOMATRIX – 2017 Україну представляли 7 проектів, які перемогли в національному суперфіналі.

Результати участі у конкурсі української команди:

всі 7 проектів учасників української команди вибороли призові місця:

Срібло вибороли:

1. Жикова Катерина Ігорівна, учениця 10 класу Одеської загальноосвітньої школи № 65 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області, з авторською розробкою «Серія «Флора та фауна».
2. Мулько Михайло, учень 8 класу Міжнародної школи I-III ступенів «Меридіан» м. Києва, з авторською розробкою «Faster».

Бронзу вибороли:

1. Шмідт Данііл Олександрович, учень 10 класу Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 17, з авторською розробкою «Розумійка».
2. Іноземець Анна Олегівна, учениця 8 класу Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 3 Черкаської міської ради Черкаської області, з авторською розробкою «Мама - не просто слово».
3. Жуковський Ігор Андрійович, Корешков Михайло Олександрович, Лобанов Георгій Євгенійович, учні 10 класу Політехнічного ліцею НТУУ КПІ ім. І. Сікорського, з авторською розробкою «DoubleAbstragation» («QThing»).
4. Мікуш Павло Павлович, учень 10 класу Києво-Печерського ліцею № 171 «Лідер» м. Києва, з авторською розробкою «Universal Robotic Assistant for people with visual disabilities».
5. Вашакідзе Артур Віталійович, студент II курсу Державного навчального закладу «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою», з авторською розробкою «Цифровий освітній ресурс «Діагностика автомобілів».

Міжнародна науково-освітня програма GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment)

GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) – це міжнародна науково-освітня програма, яка надає можливість учням та громадянам з усього світу брати участь у процесі збору даних та наукових дослідженнях для того щоб робити внесок у наше розуміння Землі як системи та навколишнього середовища. Місія: сприяти викладанню і вивченню науки, підвищенню екологічної грамотності та лідерства серед населення, сприяння науковим відкриттям.

До програми входить більш ніж 110 країн світу. Програма підтримується Національним управлінням з аеронавтики і дослідження космічного простору (NASA), Національним управлінням океанічних і атмосферних досліджень (NOAA) та Національним науковим фондом (NFS).

В Україні програма GLOBE була впроваджена в 1999 році, а з 2001 р. координатором програми є Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді (директор: Вербицький В.В.). Програма підтримується

Міністерством освіти і науки України. З 2015 року Україна є членом Колегії GLOBE регіону Європи та Євразії до якого входять лише 6 країн з 41 країни регіону. Наші заклади активно співпрацюють з школами з Литви, Фінляндії, Чехії та США.

На сьогодні мережа учнівських об'єднань в Україні, що працюють за програмою GLOBE, включає **443** школи та позашкільні навчальні заклади, **379** вчителів, більш ніж **4,000** учнів. За увесь час існування програми в Україні до бази даних за увесь час програми внесено **28,381** даних, що на 28% більше за попередній рік та на 61% більше порівняно з 2014 роком. Загалом за 2015 рік до програми приєдналося **220** нових учасників, які отримали сертифікати вчителя програми. За 2017 рік до програми приєдналося **115** нових учасників. Була сформована Координаційна Рада GLOBE з активних вчителів та методистів.

В рамках програми українські школярі взяли участь в **Європейському конкурсі фотографій «Календар GLOBE 2017»** (жовтень 2016 р. – січень 2017 р.). Мета конкурсу: висвітити і зафіксувати місцеві громади GLOBE з регіону Європи та Євразії. Конкурс проходив у рамках європейського конкурсу «GLOBE at My School Picture Contest 2017». Учасники завантажували фотографії на тему «GLOBE у моїй школі» безпосередньо на веб-сайт програми GLOBE, де їх оцінювали члени Колегії GLOBE Європи та Євразії до якої входять представники 6 країн. Загалом було отримало більш ніж 500 фотографій, в тому числі 105 світлин від учасників з України. Відповідно до рішення Колегії GLOBE Європи та Євразії **7 учасників від України були визнані переможцями конкурсу, а їх фотографії розміщені в Європейському календарі GLOBE 2017.**

Загалом Україна показала непогані досягнення на фіналах міжнародних етапів про що свідчать численні призові місця. З метою підготовки українських команд для участі у фіналах міжнародних конкурсів на базі НЕНЦ щороку проходить Всеукраїнська школа з підготовки учасників міжнародних конкурсів, на яку запрошуються як фіналісти попередніх етапів, так і фахівці та спеціалісти, які допомагають учасникам підготуватися до фіналу. Такий підхід підготовки команд до участі у конкурсах, вагомість одержаних результатів отримали високу оцінку членів журі міжнародних конкурсів. І як результат, перемоги у фіналах міжнародних конкурсів.

Загальні результати участі юних дослідників у міжнародних конкурсах, в яких НЕНЦ пройшов афіліацію:

I місце – 12 нагород;

II місце – 10 нагород;

III місце – 11 нагород;

IV – 1 нагорода;

золота медаль – 1; срібна медаль – 3; бронзова медаль – 5.

відзнаки – 7.

На сьогоднішній день важливим є визнання суспільством значення позашкільної освіти як функціональної структурованої соціально-педагогічної системи, що ґрунтується на комплексі соціально-педагогічних умов, сприятливих для творчого розвитку особистості, формування її життєвої компетентності та соціалізації. Тому одним із пріоритетних завдань НЕНЦ є -

виховання професійно зорієнтованих, озброєних відповідним науковим, дослідницьким інструментарієм молодих дослідників, які вже в школі та позашкільному навчальному закладі знають своє призначення, спрямування, наукове покликання і йдуть до вищих навчальних закладів, чітко розуміючи, в якій науковій галузі вони хочуть працювати. Це важливий аспект для зміцнення системи виявлення та підтримки обдарованої учнівської молоді в галузі природничих наук, створення реального ґрунту для формування успішної української науки, нової інтелектуальної еліти держави.

Директор НЕНЦ,
доктор педагогічних наук,
професор

В.В. Вербицький